

Beleidsplan Stichting Rutger Jan Schimmelpenninck 2024-2026

Gevestigd Nijenhuizerlaan 11, 7478 PA Diepenheim

1. Doel stichting

Het doel van de stichting, die op 30 november 1995 is opgericht, is “het verwerven, beheren, conserveren en voor wetenschappelijk onderzoek toegankelijk maken van voorwerpen van kunst en wetenschap, verbonden met de raadpensionaris Rutger Jan Schimmelpenninck, zijn nazaten en hun bloed- en aanverwanten”.

Het bestuur heeft zich in de periode tot 2020 beperkt tot het verwerven, beheren en conserveren en voor wetenschappelijk onderzoek toegankelijk maken van voorwerpen van kunst en wetenschap verbonden aan de raadpensionaris, zijn zoon Gerrit en zijn kleinzoon Rutger Jan. In 2021 heeft het bestuur de eerste stappen gezet om ook het erfgoed te verwerven van de achterkleinzoon Lodewijk Hieronymus graaf Schimmelpenninck (1858-1942). Hij heeft met zijn echtgenote Eugenie Lucius het Nijenhuis uitgebreid, bewoond en ingericht. Sindsdien is de inrichting van de belangrijkste ruimten in het huis nauwelijks meer veranderd.

2. Staatslieden

De raadpensionaris Rutger Jan Schimmelpenninck is geboren op 31 oktober 1761 te Deventer en overleden op 15 februari 1825 te Amsterdam. Hij heeft een belangrijke rol vervuld bij de staats- en natievorming vanaf 1780. Hij was onder meer lid van de eerste nationale vergadering in 1796 en ambassadeur te Londen en Parijs. Zijn belangrijkste functie was raadpensionaris in de periode 1805/1806, de hoogste staatkundige positie in Nederland in de Bataafs-Franse tijd. Deze functie eindigde met de benoeming van Lodewijk Napoleon tot koning. Zijn zoon Gerrit Schimmelpenninck (1794-1863) en kleinzoon Rutger Jan Schimmelpenninck (1821-1893) hebben ministeriële functies vervuld en delen van de verzameling bijeen weten te houden.

3. Wet bescherming cultuurbezit

Bij besluit van de staatssecretaris van onderwijs, cultuur- en wetenschappen van 20 mei 2003 is de verzameling raadpensionaris R.J. Schimmelpenninck geplaatst als verzameling op de lijst van beschermde voorwerpen en verzamelingen behorende bij de Wet tot Behoud van Cultuurbezit. Volgens dit besluit omvat deze verzameling: “het portret van R.J. Schimmelpenninck en het portret van zijn echtgenote Catharina Nahuys alsmede andere objecten van de persoonlijke verzameling, waarvan een volledige inventarisatie nog moet plaatsvinden.”

4. De verzameling

De verzameling van voorwerpen van kunst en wetenschap, zoals deze zich bevindt in het Nijenhuis te Diepenheim, Overijssel, bestaat uit:

- 1) Schilderijen, aquarellen, tekeningen;
- 2) Meubelen;

- 3) Kleding en accessoires;
- 4) Bibliotheek;
- 5) Archief
- 6) Foto's

verder te noemen: de Verzameling.

De voormalige havezate Nijenhuis met omringend landgoed is eind 1799 door de familie Schimmelpenninck gekocht en sindsdien in de familie gebleven. Door vererving is het Nijenhuis en de Verzameling in eigendom overgegaan op mr. L.H. graaf Schimmelpenninck (1921-2009). Het Nijenhuis (opstallen en ondergrond) is sinds 1994 eigendom van Landgoed Nijenhuis en Westerflie B.V. De aandelen zijn in handen van diens afstammelingen. In 2008 heeft mr. L.H. graaf Schimmelpenninck het archief en de bibliotheek behorende tot de Verzameling onder bepaalde voorwaarden overgedragen aan de stichting. Bij zijn overlijden in 2009 zijn veel familieportretten en inventarisgoederen gelegateerd aan de stichting. Zijn zoon Ir. A.H. graaf Schimmelpenninck en zijn echtgenote zijn sinds februari 2012 de hoofdbewoners van het Nijenhuis, dat in 2011-2012 een grote renovatie heeft ondergaan. De renovatie heeft er voor de stichting in geresulteerd dat de historische afdeling van het Nijenhuis via een aparte brug een eigen ingang heeft en apart beveiligd wordt en dat een moderne en vergrote archiefruimte in de historische afdeling beschikbaar is gekomen alsmede verdere faciliteiten om bezoekers te ontvangen.

5. Beleid: verwerven

In 2015 en 2020 heeft de stichting de Verzameling aanzienlijk uitgebreid door verwerving van schilderijen en andere historische objecten. Inmiddels zijn vrijwel alle objecten die zich bevinden in de historische afdeling en historische objecten die zich elders in het Nijenhuis bevinden eigendom geworden van de stichting.

6. Beleid: beheren en conserveren en voor wetenschappelijk onderzoek toegankelijk maken.

Om haar doelstellingen te bereiken staan de stichting diverse middelen en werkwijzen ter beschikking, die het behoud, het beheer en de bredere bekendheid met de genoemde onderdelen van de Verzameling ten goede zouden kunnen komen. Hierbij zijn de volgende activiteiten te onderscheiden:

- 1) het creëren van optimale bewaaromstandigheden voor duurzaam behoud;
- 2) inventarisatie, catalogisering, standplaatsbepaling;
- 3) conservering en restauratie; en
- 4) beschikbaarstelling van kennis door publicatie op de website van de Stichting,
- 5) expositie, seminars etc.

Het bestuur ziet het als haar taak dat de Verzameling duurzaam kan worden behouden. In de jaren 2024-2026 zal de Stichting voortgaan met restauraties aan schilderijen en onderhoud aan objecten. Verder zal de stichting onderzoek naar de raad-pensionaris, zijn zoon, zijn kleinzoon en zijn achterkleinzoon (allen bewoners van het Nijenhuis) faciliteren door initiatieven ter zake te stimuleren en ondersteunen. In de

jaren 2012, 2016 en 2023 heeft de stichting seminars georganiseerd in het Nijenhuis. Het streven is dergelijke seminars eens in de vier jaren te organiseren. Het in het jaar 2020 geplande seminar kon wegens de Corona pandemie geen doorgang vinden.

7. Beleid: toegankelijkheid voor geïnteresseerden

Met de plaatsing van de inventarisatie van de bibliotheek en van het archief op de website is de toegankelijkheid van het papieren erfgoed dat de Stichting beheert enorm toegenomen. Verdere delen van het archief zullen geïnventariseerd worden. Geïnteresseerden kunnen zich melden voor bezoek via de website van de Stichting. Er worden regelmatig rondleidingen gegeven. Bezoekers van het Nijenhuis registreren zich vanaf 2007 in een gastenboek.

8. Jaarverslag

Naast een jaarrekening zal de stichting telkens een verslag maken van de werkzaamheden gedurende het afgelopen jaar.

Aldus vastgesteld in de bestuursvergadering van 13 april 2024
Diepenheim.